

MILLAL ON LAHANGU TEGEMINE VAJALIK?

Marika Väli

TÜ kohtuarstiteaduse professor
Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

10.märts 2020

SURMA PÕHJUSE TUVASTAMINE

- 1) surnu välisvaatlus
- 2) tervishoiuteenuse osutamist tõendavad dokumendid
- 3) pato-anatoomiline lahang
- 4) kohtuarstlik lahang
- 5) kohtuarstlik ekspertiis

KOLM VÕIMALUST

- Kohtuarstlik lahang või kohtuarstlik ekspertiis
- Pato-anatoomiline lahang
- Arst (perearst, haigla arst, hooldushaigla arst jt) väljastab ise surmatõendi

KOHTUARSTLIK LAHANG/KOHTUARSTLIK EKSPERTIIS

§ 19 Kohtuarstlik ekspertiis

(2) kohtuarstlik ekspertiis surma põhjuse tuvastamiseks tehakse kriminaalmenetluse seadustikuga sätestatud korras, kui on alust oletada, et isiku surm on saabunud kuriteo tagajärjel.

§ 21 Kohtuarstlik lahang

(2) Kohtuarstlik lahang surma põhjuse tuvastamiseks tehakse kas välispõhjustest tingitud surmajuhtumi või selle kahtluse korral või kui surnut ei ole võimalik kindlaks teha või kui on tegemist hiliste surmajärgsete muutustega.

VÄLISPÕHJUS

Surma põhjuse alusel

Mehaaniline: löömine, kukumine, liiklustrauma jm

Füüsikaline: madal ja kõrge temperatuur

Keemiline: mürgistused sh alkohol, narkootilised ained, ravimid jm

Bioloogiline: bioloogilised mürgid, gaasid jm

Kombineeritud

Surma viisi alusel

Rünne (tapmine)

Suitsiid

Õnnetusjuhtum

Ebaselged juhtumid va haigused

PATO-ANATOOMILINE LAHANG

§ 14. Patoanatomilise lahangu tegemise alused ja kord

- (2) Patoanatomilise lahangu tegemine on kohustuslik järgmistel juhtudel:
- 1) ebaselge surmajuhtumi korral, kui puudub alus oletada, et isiku surm on saanud kuriteo tagajärjel või välispõhjustest tingitud asjaoludel;
 - 2) haiguse ebaselge elupuhuse diagnoosi puhul;
 - 3) kui haiglaravil viibiv isik suri haiglas esimesel ööpäeval ja arstil puuduvad andmed surma põhjuse kohta;
 - 4) kui surm on saanud diagnostiliste või ravivõtete tagajärjel;
 - 5) ägeda nakkushaiguse või selle kahtluse korral;
 - 6) raseda või sünnitaja haigusest põhjustatud surma korral;
 - 7) kuni üheaastase lapse surma korral, kui puudub alus oletada, et surm on saanud kuriteo tagajärjel või välispõhjustest tingitud asjaoludel;
 - 8) vastsündinu alates sünnikaalust 500 grammi või alates 22. rasedusnädalast sündinud elutunnustega loote (südamelöögid, hingamine ja loote liigutused) surma korral;
 - 9) surnult sündinute puhul alates sünnikaalust 500 grammi.

ARST VÄLJASTAB SURMATÕENDI

Kui on olemas tervishoiuteenust osutuvad andmed, mis lubavad määrata surma põhjust.

Surma põhjus peab olema tervishoiuteenust osutavate dokumentide alusel objektiivselt tõestatud.

MIDA TEHA, KUI OMAKSED KEELDUVAD LAHANGUST?

Selgitada lahangu tegemise vajalikkust

NB! Matmiseks peab olema kaks dokumenti: surma fakti teatis ja surma põhjuse teatis.

Surmatõendi jaoks on vaja surma põhjust

See võib olla vajalik ravitegevuse õigsuse tõestamiseks.

